

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. An Intensio fiat per radicationem ejusdem
qualitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

dari defacto istum calorem perfectiorem unum, non erit multiplicare entia sine necessitate, ponere plures illos gradus. Non nego tamen, quod possibilis sit calor perfectus, continens in se emmenter plures gradus.

OBJICITUR III. Sonus & vox intenduntur per productionem novæ partis destructæ priori. Ergo & qualitas.

RESPONDET Pontius. Illa priora entia sunt successiva quorum partes non debent simul existere, qualitas autem intensa, est quid permanens, & propterea non debet ad productionem unius, altera destrui. Deinde in sono duo sunt, intensio & extensio. Extensio prout ab organo percipitur, exigit productionem novæ partis destructæ priori, quia quando dico: Pater. Cum sonat *ter*, non sonat *Pa*; intensio tamen debita syllabæ *ter* nullo modo, quantum ex vi intensiois, exigit destructionem syllabæ *Pa*, quia cum syllaba *ter* sonat, semper æquæ non est *Ly Pa*, & tamen non semper est eadem intensio. Ergo intensio quæ talis, non est ex destructione antecedentis syllabæ, consequenter intensio, aliunde petenda erit.

INSTAT A pari pro eadem sententia Maurus, quæst. 27. Quando arcus intenditur, non remanet eadem curvitas quæ erat ante, sed mutatur in aliam curvitatē majorem, & de converso cum arcus remittitur curvitas, major mutatur in minorem. Ergo etiam cum per actionem intensivam, subjectum fit magis calidum, non remanet idem calor, qui fuit ante.

RESPONDETUR. Quod nullæ partes arcus, retineant eandem curvitatē in intenso arcu, quæ erant in remisso, & tamen curvato, agere probaretur. Quidquid, sit de hoc, cum tamen indubiè omnia, veteri curvitate, aliquæ partes, novam acquirant, quoad has partes disparitas dari potest, quia scilicet cum illæ partes, novam acquirunt curvitatē, acquirant eam non sine motu locali, & si retinere & pristinum ubi, & novum, ratione novæ curvatis, deberet res bilocari. Ideo in nova curvitate, amitti debet curvitas pristina; quia autem in intensione, quantumvis fieret sine novæ qualitatē, destructa priore acquisitione, non sequeretur rem bilocari, nec quidquam aliud, ideo adhuc non significando entia sine necessitate, poterit salvari intensio, sine productione novæ qualitatē perfectioris.

Punctum Difficultatis 3.

An Intensio fiat per radicationem ejusdem qualitatē.

EST sententia Thomistarum, docentium, quod Intensio fiat per majorem radicationem, ejusdem qualitatē. Quæ doctrina duplicem

potissimum habet explicationem. Primo quod intensio fiat per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē. Secundo quod fiat per unionem majorem ejusdem qualitatē.

DICENDUM est I. *Intensionem fieri per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē.*

PROBATUR I. Quia existentia non distinguitur à re ut dictum alibi. Ergo non potest produci nova existentia ejusdem qualitatē, cum supponitur illa qualitas non produci.

PROBATUR II. Etiam posito quod existentia caloris sit distincta à calore, sequitur intensionem non fieri per productionem novæ existentie caloris. Sequela probatur: Existentia caloris est distincta realiter à calore. Ergo & existentia nova caloris. Quomodo ergo cum intensio debeat esse à majore calore, poterit illa haberi ab existentia nova caloris, quæ est distincta realiter; & sicut magis album non redditur aliquid, quia redditur magis lapidum, eò quod sapor & albedo sint distincta realiter, sic etiam cum existentia sit distincta à magis calido, non poterit existentia, reddere magis calidum.

RESPONDEBIS. Per nos subjectum redditur magis album, quantumvis ab illo albedo sit distincta realiter. Ergo etiam quamvis existentia sit distincta realiter, poterit adhuc reddere magis calidum.

CONTRA A. Quia albedo à se non est distincta realiter, in seque ipsa importat albedinem, hinc si uniatur subjecto, denominabit illud magis album, tu autem in magis calido, non ostendis quid sit plus caloris, non in ipsa existentia, quia hæc distinguitur realiter à calore; non in ipso calore, quia eundem dicis esse qui fuit ante.

PROBATUR III. Quia illa existentia perfectior, non habetur unde sumatur; nam existentia statim non esse nihil, & esse actu extra causas, in quo non videtur qui possit haberi perfectio major, cum semper non nisi verificetur hæc propositio, vi existentie non est nihil.

DICENDUM est II. *Intensionem non fieri per ejusdem forme indivisibilis majorem unionem.*

PROBATUR I. Vel illa perfectior unio, unit aliquem calorem cum subjecto, quem non uniebat imperfectior, vel non unit, si unit, Ergo illa qualitas non est indivisibilis, quia pars illius qualitatē aliqua unitur per perfectiorem, aliqua per imperfectiorem unionem. Quod si illa perfectior unio, non unit quidquam, quod non unierit imperfectior. Contra erit, quia non poterit salvari intensio, quia entitas unionis, non est intensio. Ergo perfectior intensio, non est perfectior Entitas unionis. Antecedens probatur, quia intensio tenet se à parte qualitatē. Unde quod magis calefacit, est magis calidum; & tamen ipsa unio caloris, non est

est calor; cumque unio sit ratio formalis ut Quo. Ergo ostendere debes alium terminum, ut Quod, intensiois, hoc autem non aliud erit, nisi ipsa qualitas.

PROBATUR II. Non implicat contradictionem quod ponatur albedo non unita subiecto, & tamen sit intensa. Ergo intensio non consistit in maiori unione, vel productio: ne perfectioris unionis in subiecto. Et certe item intensio caloris in subiecto, quod est ignis, vel est ex maiori illius unione cum igne, vel ex aliquo alio principio. Si ex maiori unione cum igne. Ergo calor ignis separatus ab igne, definireretur esse intensus, nam definireretur esse unitus subiecto, quod videtur falsum; si autem sublata unione cum subiecto, adhuc manet ille calor intensus, ergo intensio formaliter, non consistit in unione cum subiecto, nec apparet, qui ipsa exigentia illius unionis, pandit intensioem.

PROBATUR III. Si intensio fieret per maiorem unionem cum subiecto, vel id fieret per unionem distinctam à re intensa, vel per indistinctam, si per distinctam. Ergo cum ipsa unio possit esse magis vel minus intensa. Sicut & intensio, potest esse maior & minor deberet esse magis illa unio intensa per aliam unionem; absurdum autem est dari unionem Unionis, utpote fundantem progressum in infinitum. Si autem fieri potest hæc maior intensio per unionem indistinctam etiam à subiecto, tunc illud subiectum unionis, seu illa qualitas & esset intensa, ut supponitur & non esset intensa, quia eadem est entitativè intensa & non intensa. Ergo si cum non erat intensa, etiam intensa, erit non intensa; erit enim eadem.

OBJICITUR I. Auctoritas Aristotelis & Sancti Thomæ. Aristotelis quidem 8. Physicorum textu, 84. *ex calido inquit fit magis calidum nullo facto in materia calido* S. Thomas verò 1. 2æ, quæstione 52. articulo 2. docet augmentum habituum & aliarum formarum, non fieri per additionem formæ ad formam, sed per hoc quod subiectum magis participet unam & eandem formam.

RESPONDETUR. Aristoteles hoc vult, quod scilicet in intensione calor non debeat recipi in nova parte materiæ, sed in eadem. S. Thomas hoc tantum vult, quod unus calor, non informet alium calorem, sed eandem partem subiecti, unde etiam explicando intensioem, recurrit ad subiectum magis participans.

OBJICITUR II. Pars qualitatis, addita parti qualitatis, vel est eadem specie cum antecedente, vel diversa. Si eadem, Ergo per talem additionem intendi non potest subiectum, quia accidentia solo numero diversa, non possunt informare idem subiectum, quod si sunt diversa specie, non possunt uniri & facere Eas unum

per se, cum tamen intensio, importet Ens, unum per se.

RESPONDETUR. In eodem subiecto quædam quidem accidentia solo numero distincta posse dari, quædam non. Quod possint quædam dari probant instantiæ, de visionibus, speciebus, & cætera similia, quæ obiectorum solo numero distinctorum, & à principiis iisdem. Sunt solo numero distincta, & tamen dantur. Quod autem quædam accidentia, solo numero distincta, non possint dari in eodem subiecto, probat instantia ducta ex quantitate & aliis. Quod si regula inquiratur, quænam accidentia solo numero distincta possint dari in eodem subiecto, & quæ non, à posteriori colligendum. Si enim additio alius non plus facere possit, quam positio unius, talia secum naturaliter in eodem subiecto non stant, quia alterutrum superfluit: & quia tam bene extendit una Quantitas, quam alia, tam bene principiat unus intellectus intellectiones quam alius, ideo hæc secum stare non possunt in eodem subiecto. Quia verò alia accidentia sunt talia, ut unum, non a quæ bene aliquid præstet, ac cum alio: fit ut illa secum stare possint, non enim jam superfluet aliud.

INSTABIS. Accidentia individuamur à subiecto. Ergo plura accidentia solo numero distincta non possunt recipi in eodem subiecto.

RESPONDETUR. Negatum esse antecedens in Metaphysica.

OBJICITUR III. Multa sunt quæ intenduntur, & tamen non habent partes, nam etiam res spirituales intendi possunt. Ergo intensio universaliter non consistit in additione partis ad partem.

RESPONDETUR. Spiritualem entitatem non habere partes molem importantes, divisibiles, habere intensivas, seu Graduales. Denique dicent alii antecedens esse verum de substantiis spiritualibus, non de accidentibus.

OBJICITUR IV. Paritas. Rarefactio fit sine additione partis ad partem. Velocitas item, quæ admittit intensioem, non perficitur additione partis ad partem. Ergo nec intensio.

RESPONDETUR. Etiam rarefactionis intensio fit per additionem partis qualitatis rarefactivæ, ad partem qualitatis rarefactivæ, licet per nos non fiat additio partis corpusculorum, ad corpus. Quod attinet ad velocitatem, Respondet recentior Suarez, etiam intensioem motus seu velocitatem, fieri per additionem plurium partium motus, in tempore, & quali illi, quo motus tardior perficiatur.

OBJICITUR V. Tota ratio partium sumitur à quantitate. Ergo Intensio non debet sumi ab additione partis ad partem, cum non sumatur à quantitate.

RESPONDETUR. Ratio partium extensarum in ordine ad se sumitur à quantitate, non ratio

ratio partium simpliciter. Unde partes entitativa in materia præsupponuntur à quantitate, consequenter etiam poterunt convenire & ipsi Qualitati.

DIFFICULTAS II.

Quid per nos intensio.

DICENDUM est. *Alterationem intensivam, fieri per additionem unius gradus ad alium.* Quidquid sit de intensione actuum Vitalium, de quo infra. Est conclusio utriusque Suarez, Valquez, Hurtadi, Pontii.

PROBATUR I. Quia datur intensio, & non potest commodius per aliud explicari ut videmus in impugnatione sententiarum. Ergo ita fit.

PROBATUR II. Ab Oviedo eo Recentiori Suarez. Calidum fit à calore. Ergo & magis calidum à majore calore, sed calidum non fit sine productione entitatis caloris. Ergo & magis calidum non fit sine productione majoris entitatis; Ergo intensio fit per additionem majoris caloris entitatis.

PROBATUR III. Quando fit intensio vel crescit & augetur qualitas v. g. caloris, vel non crescit, nec augetur. Si crescit nec augetur. Ergo fit intensio per additionem partis ad partem, gradus ad gradum; nihil enim plus hac phrasi significatur, quidquid sit quales sint isti gradus. Si autem non crescit & non augetur. Ergo nec illic est ullo modo intensio. Et certe ponamus addi gradum qualitatis ad qualitatem, & non fieri ullam maiorem unionem, maiorem radicationem, &c. quaro, vel erit illud magis calidum, vel non erit? Si non erit. Ergo duo non facient plus quam unum, & unus calor qui facit calidum si multiplicetur, non reddet magis calidum, comparativusque gradus non verificabitur, pluralitate ejusdem positivi. Si autem reddetur magis calidum, Ergo reddetur intensus calidum, hæc enim verbis tantum differunt.

NEQUE valet si dicas. Quod reddetur tunc magis calidum extensive, non intensive, quomodo enim, si de verbis non disceptetur, non reddetur magis calidum intensive, si calor recipitur in eodem parte subiecti.

OBJICIT I. Complutensis Thomista apud Oviedo. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate, nulla autem est necessitas intensificationis faciendæ, per additionem gradus ad gradum, potest enim idem calor, sine novæ partis additione, idem præstare, quia eadem indivisibilis entitas animæ, potest diversis subiectis, diversos tribuere effectus formales. Oculo enim dat potentiam videndi, auriculæ audiendi, &c. Eadem idem indivisibilis quantitas, magis explicat subiectum rarefactum, quam con-

densatum. Eadem species impressa, ab objecto sensibili promanans, non reddit aërem in formatum intentionaliter, sed tantum entitative, oculum autem reddit in formatum & entitative & intentionaliter. Gratia item habitualis in puro homine posita, constituit illum filium adoptivum, non constituit Christo. Ex quibus sequitur eandem formam posse esse unitam subiecto totam, & non totaliter, nec explicare omnes effectus quos potest, consequenter reperiri poterit calor in subiecto, pauciores in illo effectus explicans, & illud remissè calidum constituens, & per maiorem sui explicationem, constituens postea illud subiectum magis calidum.

RESPONDETUR. Negando minorem primam, paritas non tenet. Ratio, quia quod non tribuat anima manui v. gr. potentiam videndi, id referri debet in solam incapacitatem organi, non est autem ostendibilis incapacitas, quæ faciat, ne subiecto, præsertim contraria qualitate non in formato, tribuat totam intensiorem unitus calor, quam potest. Immo exinde formatum in oppositos argumentum.

Quamvis, nescio qua ratione, explicet sese anima in manu, non potest illam reddere videntem. Ergo nec major explicatio ejusdem caloris, potest reddere subiectum magis calidum. Quod etiam dici debet ad instantiam de speciebus. Illi paritati de quantitate negatur antecedens. Nam non ad quantitatem spectat rarefacere. Paritas de Gratia ostendit aliquid sequi contra principia arguentis. Ex eo calor, dat subiecto denominationem magis calidi, quia magis se in illo explicat, & non dat ab initio, denominationem magis calidi, quia non ita se in illo explicat. Ergo etiam & gratia in Christo, non fuit ita explicata, ut in creatura; cumque hæc major explicatio fundet intensiorem, sequitur in Christo non fuisse ita intensam gratiam, ac in infante in quo est magis explicata, datus scilicet illi denominationem filii. Quod si dicas gratiam in Christo fuisse maximè explicatam. Ergo cum ex majori explicatione sequantur denominationes ulteriores, ex ut hujus principii Christus Filius adoptivus erit. Quod si dixeris, ex subiecti incapacitate non posse Christum denominari Filium adoptivum, Ergo jam deseris principium illud de majori explicatione. Ergo paritas non tenet, nam non denominatur Christus Filius adoptivus, quia est subiectum incapax. Ergo cum subiectum calidum; capax sit ut denominetur magis calidum, cur ita non denominabitur.

OBJICIT II. Bannez. Essentia qualitatis consistit in indivisibili. Ergo qualitas non potest habere partes, quæ illi per intensiorem addantur.

RESPONDETUR. Essentia materiæ consistit in indivisibili, itemque quantitatis & tamen materia